તૉફા. અહમદનગર.

રચનાર તથા પ્રસિદ્ધ કરનાર.

વલી મહમદ અબદુલ રખમાન.

આવૃત્તી ૧ પ્રત ૫૦૦.

સંવત ૧૯૫૮. સને ૧૯૦૧

અમદાવાદ.

શ્રી જગદીશ્વર પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ

કીંમત ત્રણ આના.

તૉફા અહમદનગર.

રચનાર તથા પ્રસિદ્ધ કરનાર,

વલી મહમદ અબદુલ રખમાન.

આવૃતી ૧ પ્રત ૫૦૦.

સંવત ૧૯૬૨. સને ૧૯૦૬

'શ્રી જગદીશ્વર' પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ.

કીંમત ત્રણ આના.

તૉફા અહમદનગર.

(૧) શહેર.

મે જાનું મેં જા મીલું, સાજન કે તાલાસ;
દિલ મેરા છુટતા નહીં, રખે પરાંકી આસ.
કોઇ જાને બાલમ દુર હે, કહીં પતા નહીં હોય;
ખ્યાલ એહીમત જાનના, સબ ઘટમે બસત હે વોઇ.

(૨) બતલાકે બાસી (એ રાગ).

દિલ મ્હાવત હે સુન મેરે પીયાતું હેરબકા બાંકા સાવરીયા;
મેરા હાલ હુવા બેહાલ સનમ, તુજ દરસનકા રહેતા લપએ ગમ.
દીલ. ૧.

મુઝે ઇસ્ક હબીબી દમબે દમ, મેરા સોલા આહા જારી ગીરયા;
જીયાવત હે વ્હાંપે આવતકો, બેહાલસે મેં રોકાવત હું.
અબ નફસ કોયુ સમજાવતહું મેરે હીરદેકે બીચ બસત હે પીયા;
દીલ. ૨

પરૂસલ્લે અલ્લા સલવાત સદા, તુજ નામપે હું કુરબાન ફિદા;
કર મેરી તમના તુંહી અદા, મેરજીમેં અભીઅરમાન રિયા. દિલ ૩

તુજ નામપે મેં મુસતાક રહું, મેરા હાલ પરેસાં તુજસે કહું;
તેરાં દરશન બીન પીયા જલતા રહું, એકબાર મીલો દિલબાવરીયાં.
દિલ. ૪.

દિલ ધરપત હે દરશનકે લીયે, તેરે હજરકે બીચ સીતંમભી સહે;
અબહાલ પરેસાં તુજસે કહે, હુબતેકો તીરાતું નાવરીયા—દિલ. ૫.
દરિયામે પડા હું મેંગમકા, હુંતો મુઝે નહીં પાવે મકાં;
મે પૂછા લોગોસે ખામોખા, કહાંડીકી સુનાવો મોયે બાંસરીયાં.
દિલ. ૬.
યાસીન મોજમ મીલ તુજ સાનનમેં, ફીર હુદહી ખુદાને હબીબ કહે;
પરદાતો ફક્ત એક મીમકાહે, સુન અરજ વલી કી દિલ ભરીયા.
દિલ. ૭.

---

(૩) શએર.

એ દિવાને કે જબાંસે, સોચ કરકે સાફ સાફ;
જીંદગી થોરી રહી, કયું બક રહા હે લામ કાફ.
બસ્તીયાં દેખી નજરસેં, ઔર ફેસે મેહેલગર;
હાફ હે તેરા બીછાના, તું કબરકો યાદ કર.

---

(૪) ગઇ યક બેયક જો હુવાપલટ (એ રાગ.)

કહું યારકી બસ યાદમેં, બેદાદ જો કીસકો કહે;
તાકે વસ્લેકી અન્જામમેં, દુઃખ કંઇ કંઇ હમને સહે. કહું૦ ૧
હોવે યારકા મીલનાં કભી મુઝે, ખ્વાબમેંભીતો એક ઘડી;
મેંતો જાનકા વારા હુવા, મુઝે આતસે જલત્વાગીરી. કહું૦ ૨
તું ખુદાકા ખાસ હબીબહે, હમ ઉમ્મતોકે તબીબહે;
તેરા નામ પાકરસુલહે, મર હબા સસ્લે અલા તુજકો કહે. ૩
હમી હમારે સરીતુમે, ખુદા પાસ જબ મ્હેસરમીને;

હમ આશીયોકે મેરહી, તુમે છુડવાઓગે હકસે હમેં. કહું૦ ૪
મુઝે હીદકી હેંગી આ રજુ, તુજ નામપેં મુરતા કહું;
યેહી અરજ ના કીસસે કહું, કહો કોન ગમકો હટા દહે. કહું૦ ૫
તું વલીપે અબતો કર નજર, જરા રહમ કર મુજ અરજપર;
ખુદા પાસ મુઝકો એને કતર, સરમીંદગી જાતીરહે શું. કહું૦ ૬

---

(૫) ગઝલ-મ્હોબત ગેરસે એરી (એ રાગ.)

જહુરા ઉરસકા બોલું, સહીદા ઓલીયા હુકા;
જગીહે ધુમ કયા ભારી, બજતહે નોબતે ડંકા. ૧

નગરકે શહેરમેં ઘરઘર, મુસલ્માનેમેં ખુશ લીકે;
પકે ખીચડાકા લંગરવા, લુટે ખલકત હુશિયારીસે. ૨

હસન પીરાકી તુરબતપે, ચડતહે ફુલ ઓર ખુશ્બો;
સંદલ હોતાહે પીરાન, સબી આતે ઝીયારતકો. ૩

વલીઅલ્લાહ કા ગોલકા, ખુસાલી રાતભર હોતી;
ગીલાફ ઉપર ચઢે ભારી, જરાંઓર ખાસ બનાતિ. ૪

બરસતા નુર રોજેપર, ખતમ હોતે કાલા મુલ્લા;
સહીદા રાહેનશાહ તેરા, દીખે દરગાહ અમે આલા. ૫

બટે સીરની સુબોહોતે, બતાસે બોપરે લડ્ડુ;
બડા ભારી ભરે જલ્સા, રહે ફીર આરજુ દિલકો. ૬

લગે જારી દુકાનાં ભી, બેપારી રાતભર જાગે;
લે માલી ફુલકી છબડી, સીતાબી ઘરસતી ભાગે. ૭

ખુદા પાબેર કર લે તુ, હમારે નગર અહમદપે,
હબીબુલ્લાકી બરકત ઓર, મદદ રહે હસન સહીદાસેં. ૮

વલી તુજમે કહા તાકત, કહે તું ખુબ યાં ઈતની,
હરસકે હાલકી તારીફ, રહે ગઇ બાકી યાં કીતની. ૫

(૬) (રાગ ઉપરનો) ગઝલ.

બના લાડુ લડકપનમેં, ચતર ચતરાઇમેં પુરા,
સીખાવટ ખુબ હે તેરી, ગુનીજન હે સમજનારા. ૧

રખા હે રોફ કયા જીસને, ઠીકાના ખુબ સવારા,
રીયાસત ખુબ હે રાજી, સભી રૈયત કહે પ્યારા. ૨

બચન મીઠાશકા બોલે, રખે સબ તાજદારીભી,
ન કીસકા દીલ દુખે તુજસે, અમીરી તુને બારે કી. ૩

તુઝે યહાં રબ રખે કાયમ, હજારાં સાલ તક હાકમ,
અદલ ઇન્સાફ હે તુજમેં, નહીં કોઇ ફરક શાયમ. ૪

વલી તુજકો વેઃ સમઝાતા. નીગેહ બાનીકી સુરતસે,
રહા અન્જાના તું કેસા, તરસ ખાવે વોહી દિલસે. ૫

(૭) લાજ છોડી છેક તેં છોટેલ છોકરા—એ રાગ.

તુજપે મુઝે કમાલ થા, જાની જીગર મેરા,
મુજકો તેરે શીવા ન રહા હી રસ દુસરા. ૧

જો તુથી તો મજાખોરી, અતી ચમનમેં ખુ,
મેં રહે ગયા અકેલા, જબ ગઇ સરરકો તું. ૨

ધોખા દિયા બતાકે દિલ, મુજકો ખબર નથી,
જાનેકી તુજ ખબરથી તો, મુજ સાથ કયું હથી. ૩

આતસ મુઝે નહીં સુઝે, દેખા બિના તુઝે,
એ હાલ હે પડા હું મેં, દુનીયાં નહીં સુઝે. ૪

તેરી તરફ હમેશાં મેં દેખા કરૂં પડી,
તું છોડકે ગઇ મુજે, કયું ધ્યાન ના ધરી. ૫

જે તું ચલી તો મેંભી યહાં જલબલ હુવા કબાબ,
તેરા ઇસક જરીનકા હોતા મુઝે અજાબ. ૬

નાલા કરૂં જહાં મેં, પડા બે ખબર યહાં,
મીલતા નહીં પતા, જો કહાં હમ તુમે કહાં. ૭

કટતી નહીં હે રાત, ના આરામ દિન પરે,
મેરી અકલ ઇશક તેરા હરબાર લડ મરે. ૮

બસ કયું કહા હોતે મીયાં આમદ રીશકમેં,
અબ દિલરૂબાને નિંદકે, સોલે બડે સહે. ૯

---

(૮) રાગ ઉપરનો.

મેરા સનમ મુઝે યહાં, અબ તક મીલા નહીં,
જીતેથી જીસકે વાસ્તે, વો દિલરૂબા નહીં. ૧

મુજકો દરસ બતાકે વો આતા નહીં કભી,
ખતમેં લીખા ચુકી હું, યેહીમાં જરા સભી. ૨

વાપીસ ખબર ન દી મુજે ખતકા જવાબકી,
માલુમ યે હુવા મુઝે મીલના કસીદકી. ૩

જબમેં લીખા ચુકી તો ફીર તુજપે હુવા ફરજ,
આકર મીલો મુઝે અભી દિદારકી ગરજ. ૪

તેરા દરસ બીના મિયાં મુઝે ચેન નહી જરા,
મજનુન દિલ અભી મેરા રૂખસારપે ધરા. ૫

તુજ નામપે ફીદા હું નહીં ચેનયાં મુઝે,
કટતી નહીં હે રાતના દિનકો જરા સુઝે. ૬

કહેતા વલી તું યારકી યારી રખે મુદામ,
હરદમ ખુદા મીલાવેગા, દિલબરકો સુબોસામ. ૭

---

(૯) ગઝલ ખાજાની. રાગ કવાલી.

દીલબર પીઆરે ખાજા, બજતે બેરંગી બાજાં (૨)
તેરા મેંદરપે આયા, ફીરીઆદ બહોત લાયા
મુજ ગમને યું સતાયા. દીલબર. ૧
મેરી હે એહી બીનતી, કહેતા હું કરકે મીનતી,
મકસદ મેરી મીલાજા. દીલબર. ૨
દરપે તેરા જો આવે, સબ મુદ દુવા મીલાવે,
હમકો તું કયું સતાવે. દીલબર. ૩
તેરા મકા હે બાંકા, મેં ખુબ કરકે ઝાકા;
જબ ખુલ ગઇ હે આંકાં. દીલબર. ૪
તેરી હવાસ દિલમેં, ખીલી કલી ચમનમેં;
સાબીત કરૂંગા મનમેં. દીલબર. ૫
બે હાલ હે વલીકા દીલમેં મેરા હે ધોખા;
તુજ બીનમેં ઢુંઢું કીસકા. દીલબર. ૬

---

(૧૦) (રાગ-પરભાતી.)

જુઠીરે દુનીયાં છોડો દિલસેં હકસેં ધ્યાન લગાવોજી;
ઘટમાં સમજો મારા મોલાને સાચો, કુડી દુનીયાંથી રહેજો પાછારે.
જુઠી. ૧

આ કાયાનો ભાચો નથીરે બંરોસો મીટીસેં કોઇ દિનમીલ જાવેરે:
બેન ભાઇ ઓર માને બાપા, સાથે કોઈ નહી આવેરે. ૨

ધન દોલત ઓર માલ ખજાના, સબી છોડકર જાવેરે;
યાદ કરલે મેરે પ્યારે ખુદાકો, એહી નામ-સંગ આવેરે. જુઠી ૩

કેનાં છોરૂ વાલા.કેની જોરૂં, કેના મહેલ કેની મેડીરે;
સબ સમકા રહે જાવે ઠીકાના, તન્હા તન્હા જાનુંરે.

પ્યારા નબીજીનો કલ્મો પઢેથી મીટ જાવે સરમાનું;
એથી માન તું કહેનું મારૂં, કાલ મરીને પછી જાનુ રે. જુઠી.

આળસ મતકર આલકસી તું, બંદગી કર ઉસર બકીરે;
ગાફીલ મત હોનારે ખબરદાર, જમ લે જાવે તેરે દમકોરે.

સાથે ન આવે સગુ વહાલું તારૂં, એકલો મુકી ઘેર આવેરે,
ઘોર અંધારીમાં મુકશે તેને પછી, ત્યાં અકળાવે મન તારૂં રે;
જુઠી ૪.

અરે બલી તું સમજુ થઇજા, ગાંડુંપણાનું નથી કામજરે.
પંખી કોઇ દિન ઉડી તો જાસે, પીંજર થઇ જાય ખાલીરે;

આ કળિયુગ જુઠો છે સરવે, દેખાવાની લાલીરે,
તેડું આવ્યું સાચા ઘરથી, તો જાવું પડશે હાથે ખાલીરે. જુઠી.

---

(૧૧) અમદાવાદવાળા પીરની ગરબી.

સખી અમદાવાદના પીર, મારાતો આવ્યા આડારે;
મારો ઘણો કર્યો ઉપકારં, છે સૈયદ જાદારે.

એકવાર બાસઠની સાલમાં, આવી બીમારીરે;
મેં અરજંટ કીધો તાર, આવીને તમે તારીરે.

હું ઘણો થયો હેરાન, કે સુધ બુધ ગઇતીરે;
સૌ લોક કરે કલ્પાંત, હાહો થઇતીરે;

હું ઘણો થયો દુઃખવંત, દુઃખ મારૂં ટાળ્યુંરે;
છે નામ તો પીર હસન, રૂપ રૂપાળુંરે.

હતાં પીર ચતુરસુજાણ, તો દુઃખ મારાં ટાળ્યાંરે;
મારા ગયા જોબનના દિન, તો પાછા વાળ્યારે.

છો ગાદીવંતા આપ, તપે તેજ ભારીરે;
સૌ ખાદીમ રાખે પ્યાર, તમાપર વારીરે.

સૌ અમદાવાદનું શહેર, તમોને જાણેરે;
કોણ હિંદુને મુસલમાન, તમોને માનેરે.

વળી અમનગરના ગામમાં, બે વોરવાડારે;
સૌ ખાદીમ છે બલિહાર, છોટાં મોટાં સારાંરે.

હું કરૂં વિનંતી આજ, સાહ્ય તમો કરજોરે;
મુજ દુખીયારાની અરજ, ઉપર દિલ ધરજોરે.

છે વલ્લી ખાદીમ આજ, હજુરીમાં તારીરે;
તુજ નામ ઉપર કુરબાન, ગયો હું વારીરે.

---

(૧૨) બારમાસી—રાગ ઉપરનો.

કારતક મહીને કંથ, ગયા મને મેલીરે;
તુજ કારણુ પિતમરાય, થઇ હું ઘેલીરે
મારે દિવાળીનું વૃત, કહો કેમ કરવુંરે
હું વર વિનાની નાર સંગાર કેમ સમજવોરે. ૧

માગસર મહીને કામદેવ મુને વ્યાપ્યુંરે;
મારૂં જોબન રસ ઝલકાય, તેથી બહું કાપું.
સૌ નિત નિર્ભય થઇ આજ સખી મારી સુતીરે;
જ્યમ રાત પડે તો સામ, પીડા મને કુટીરે. ૨

પોસમાં પ્રપંચી તમોને જાણ્યારે;
બહું હૈડામાં કરૂં વિચાર, ખોટી પ્રિત માણ્યારે.
તમો કેના સાથે સ્યામ, જઇને ફસિયારે;
મેર ગુણુવંતીશી નાર, છોડી તમે વસિયારે. ૩

માહા મહિને મ્હોટી આશા હુ રાખુંરે;
આ ઘટમાં ધારૂં ધ્યાન, પ્રીતમ મુખ ભાખુંરે.
મારા વ્હાલા સ્વામીનાથ મંદીરીએ આવોરે;
હું અબળાછું નિરાધાર દયા તમે લાવોરે. ૪

ફાગણુ ફાગ રમે છે સરવે હળી મળીરે;
રસીયા રંગરસ આજ રમે છે ગલી ગલીરે.
એથી મારા સ્યામ, નિસાસો નાંખુરે;
મારા મનમાં કરૂંરે વિચાર, પ્રેમ રસ ચાખુંરે. ૫

ચૈતરમાં ચતુરાઇ ચતુર નર ચાલેરે;
સમુદ્રની કુટીપાળા નજર થકી ભાળોરે.
કેમ ક્રોધ કરી બેઠા છો ગુણીજન આવોરે;

એવો ઘટે નહીં કુકામ, કેમ સતાવોરે. ૬

વૈશાખે વ[illegible] જુ[illegible] વાઇરીરે;
બીજી ત્રિયાકાજ [illegible] ઘેર બાઇરીરે
કંથ અમારા [illegible] ત્યાંજ લાગ્યાંરે;
મારા પાપી કરમના પાપ, એથી ફળ લાગ્યારે. ૭

જેઠે ઝાઝી ટકજકમાં નથી ફાયદોરે,
ઘરને પ્રપંચ્યા ખોલેથી જશે કાયદોરે;
હું જો મારા પ્રિતમને સમજાવુંરે,
મારા દિલના છે વિસરામ, તેને ઘેર લાવુંરે. ૮

અસાડે આડી વાત, નથી મારે કરવીરે,
હું સોળ સજું સણગાર, કરૂં જઇ નરમાઇરે;
તેથી મારા સ્યામ તો, મનમાં સમજશેરે,
મારી નરમાઇના સંગાથ, જરા જીદ તજશેરે. ૯

શ્રાવણ શીવની શેવનામાં, નથી લાજેરે,
કોઇ કરોડ કરવા ઉપાય, પીડાની કાજેરે;
વાલમથી તો કોઇ નથી, મ્હારે વ્હાલુંરે,
હું સોળ સજું સણગાર, સનમુખ ચાલુંરે. ૧૦

ભાદરવો ખીલ્યોરે મારા મન વિશેરે,
હું જાણું મારા પ્રિતમ, જરા મુજથી હશેરે;
નિમત્ત મારે મન ગમતા, પછી કરવારે,
મ્હારા ગુણ તણા ભંડાર, ઉપર પરહરવારે. ૧૧

આશોમાં આશા પુરે, તું હમારીરે,
આ ધુટમાં તું કિરતાર, ગતિ ત્હારી ન્યારીરે;
વલીજી આ કહે છે મહીના મુખથીરે,

તું સૌનો પાલનહાર, તજાવે દુઃખથીરે. ૧૨

---

(૧૩) રાગ-ભજનનો.

ચતુરાઇ ચિત મનથી તમે ચાલો આજુહીરે દુનીયાંમાં જરા તમે
બે આંખોથી ભાલો ચતુરાઇ. (૧)
પાપ કરેથી પુન્ય થશે ને પુન્ય કરેથી પાપ
કામ કરજો સોધી કે જેમાં થાય રાજી આપોઆપ,
ચતુરાઇ. ૨
જમણા હાથે પાપ થશે તો ડાબો હાથ થાય વેરી
કેમ નિરંજન નથી નિરખતા, કળિયુગની છે ફેરી ચતુરાઈ ૩
ભેદુને રાખોને પાકો, રસ્તો છેરે કઠણ.
સાથ લીધા વિના જશો તો પ્યારા પડશેરે પસતાંન ચતુ૦ ૪
રસ્તો આગોં દુર ગનો છે જેવી લંબી ખજુર,
બીના સાથથી જસો તો પ્યારા થઇ જાય ચકમાં ચુર ચતુ૦ ૫
અરે વલી તુ સમજી લેજે જાતું ઘણું છે દુર,
સનમુખ જઇને શુ કહેશો ત્યાં સાહેબ હજુર. ચતુરાઇ, ૬

---

(૧૪) રાગ ભજનનો.

નબીજીકા નાંમ સમરલેજી ગરૂરીકા પ્યાલા ના પી
પાક ન બીજી ને ઉન્મત ખાતર, કેસા સદમ ઉઠાયા
સદમ ઉઠાયા અપને જીપે સુકે ટુકડે ખાયા. નબીજી. ૧
નબીજી કીસુમરનેસે તુજે, વહાંપે હોગા ઠીકાનાં
સોચ જરા દિલ મેરા કેહેના, પુરસલાટપે જાના. નબીજી. ૨

રસ્તા બારીક હે એસા વડે, તે ગસેથી તેજ
ચલના હોગા તુજકો ઉસપે જયું દરિયા ખારે મોજ નબી. ૩
રોજ હસરમેં હક ખુલવાલે, હિસાબ પુછે એકદમ
ભલે બુરે ખુલજાવે દફતર, તો કેસી હોગી ધમાધમ નબી. ૪
સાથ રખો શણુગાર તુમારા, ખાવિંદકો સમજાના
છોડ તેરા તું જુઠા ધંધા, બિછાનેરકો જાના. નબીજી. ૫
મીયાં ગાલી તું દિલમેં હરદમ, કયું રહેતા પરસ્તાના.
લાયલાકી બંસી બજાતો, મુખસે નબીજી કગાના. નબીજી.

---

(૨૫) શએર.

બોફકર કુછ બેફકર, કયું કર હુવા તું બે ખબર,
બીમારી જાન જાવે તેરી, પાંચુકલાપર કર નજર
દારૂ તુકુ છોડીને મીયાં, યા નેહીંતો શીર જાવે ગમર,
સબરેચકર પ્યાલે કે તહીં ઓર શોખસેંપી નામવર
જીસને પીયા પ્યાલે કે તહીં બિમારી ઉસકી જડસેં ગઇ.
ગની મહમદ તું રખ સાબિત કદમ, પાંચુકુ મત છોડે કહીં.

• ખ્યાલ.

દિલમે હુવા ઇકરાર, મીલું દિલજાની કોમેં ધુંડુ તુજકો
મીલજાયત સતા તેરે દિવાનેકો મેંઢુંકું તુજકો. ૧
મેં શીરા બહોત દિનમકાં પેતેરા ફેરી.
ગઇ નિંદ ચેન આરામ, ફિકરમેં તેરી
ઉલફતમાં તેરી લે હમ તો બન ગએ લહેરી
કર નજર હોતી હે ફજર જરા સુન બેરી.
હમ તેરે ઇસ્કમે ચશ્મેદર બદર શેરી.

કાં જાતું કહીં નહીં, થાયા તેરા સાયા મુજકા
મેં હુઠ્ઠુ તુજકો મીલ જા મત સતા તેરે દિવાનેકો

નહીં પડે જરા આરામ મુઝે બસતીમેં
મેં ફીરૂં દિવાના યાર, તેરી મસ્તીમેં
હોતાહે ગિરેબાં ચાક, એસી કસ્તીમેં
લગે પતા તેરા જબ, મીલું જબરદસ્તીમેં
નથી માલુમ વિસ્લેકી મુજે, રહા સુરતીમેં
પડતી માલુમ મુજે એસી તો મેં કાં છોડું તુંજકો
મેં હુઠ્ઠું તુજકો મીલજા મત સતા તેરે દિવાનેકો. ૩

જબ સુનાથા મેંને કિતાબયે અહવાલા
લામ કાંપે પહોંચે મીલાથા હક હો તાલા
તુજ કારન પ્યારા કીયા, એરબને ઉજાલા,
સબી નબીયો કાં કીયે સરદાર તુઝે હકતાલા.
જો તુંજસેં હોયે ઇન્કાર, કરે દુનીયામેં ખુદા મુંકાલા
યે સુનકે હુવા તઇયાર, મીલું અબ તુજકો.
મેં હુંઠું તુજકો મીલજા, મત સતા તેરે દિવાનેકો. ૪

તુને લાત વોઇ ના, મનાત કાંસીર ફોડા.
હેબરકા કિલા બડા જબર દસ્ત તોડા.
ઇસમાલકા જાદુ જડસેં તુને ઉખાડા.
ઓર જકુમ કાતો સબી પેહેલવાં માર
સબી કુફરાના કિયા પેએ માલ દિન સવારા
જો દેખે તેરા દિદાર પહેવો સદક દિલશે કલમાંકો
મેં હુઠ્ઠું તુજકો મીલજા મત તેરે દિવાનેકો. ૫

(૧૭) થોક.

સરસત સમરલે સારદા રખસર સતીકા ધ્યાનજી
મહારાજ શ્રી દરબારપે, મતચુકના તું ભાણુજી.
પુરી કથા કહેના ભલા ફીરબાત મેરી માનજી
ગાના તેરા સુન કરવલી હોવે નીગા સરકારકી.
રાજા અમરસીંગ માહારાજ, બના રહે રાજ હમેશાં તેરા,
દરાબાર પે તેરા લક્ષમીજીકા હોતા હરદમ ફેરા એ ટેક.
ચતુરરાજ ધીરાજ, રાજકા છત્તર બીરાજે સીર ઉપર
પરકમી બડા સીંહ મિત્ર તાજં ફીરત પેઉનુ કાગારીપર
ઈનસાફ હોતા હે ખુબ, અદલપે રહેતી હે સરકારી નજર
સાહુકારોપે રખતે પ્યાર ચોર કીનિક લતી હે યહાં પેજર
સબ પ્રજા કરે આનંદ રાજ ચલતા હે યહાં ઘેરા ઘેરા
દરબાર પેતેરા. એટેક ૨.
જીસ વખત પડાથા કાલ નંદકે બાલ સાલ છાયનકી
હુઇ લુટ ફાટ ઓર માર, ખરાબી હોતીથી દુનીઆંકી
કંઇ રાજ હોગએ નરમ, ગયા સબ ભરમ શરમ નહી રહેતી થી કીસીકી,
ઓર શહેર લુટ ગએ કહી, રહી આબાદીઓ ગણુકી.
કયા જમી હે તેરી ધાક, હાક પેસવાર ઓર પ્યાદા દોડા
દરબાર પેતેરા. ૩
રાજય સ્થાન બડે મકાન બનાયે એસે હે ચોક બહોત ગુલ-
ઝાર કહેને જેસે
પાયગા લગી હે ચારો ખુટ, ઘોડે ફીર બંધે હે કેસે કેસે.
દરવજા રખા પુરવકા. રૂશનાઇ દીખેદરી ખાનેસે.
જુક રહી બારી ઝરૂખા મહેલ બહોત લગતે હે પ્યારા પ્યારા.
દરબાર પેતેરા. ૪

ક્યાં કહુ યહાંકાં અહવાલ, આયામે અભી ઓગનેકા
દેખા પાનરવા, પહાડા, જવાસ બડા આરામ યહાં પેતા
રઇયતકા નહી યહાં દુઃખ હે કૃપા રાજ કીલો.
ક્યા બજારકી હે બહાર, આતી બગીચાસે ફુલોકી બે.
અરમસીંગ મહારાજકા દેખા મને ચમકતા સતારા
દરબાર પે તેરા.
સબ કરતે તેરે વખાણુ, ઓગણુ ધ્યાન, સદા રહે સુખી
મોતીયા વાલા.
દખે હરિ તુઝે આનંદ બોલ મહાદેવ રખેગા બાલા;
ક્યાનેક નામ તુ રાજ, નામ ચોખુટ તેરા મતવાલા.
દરસનપે પરસન હકી, રખે દિલ બડી તુજપે સતવાલા;
તેરા દુશ્મન હોયે પેએમાલ, ફીરે દુનીઆં મેવોહી મારા મારા.
દરબારપે તેરા. ૫
રહો જુગ જુગ જીવન આપ, ઘટે સબ પાપ દયાળુ રાજા;
નંગેકુ કપડે મીલે, ઓર ભૂખેકુ મીલતા ખાનાં.
જાચકકો દેતાઇ ઇનામ, વાહ વાહ વાહી કાડંકા બાજાં;
•દાતાર બડા ગુણવંત, નહીં ઇન્કાર યહાં કંઇ સાજા.
હે દોઇ કુંવર સરકારકે; દેખામેને ઉસ્કા ચમકારા;
દરબારપે તેરા ૭
સુનો કુંવરજીકા અહવાલ, મોતીકી માલા પ્હેની ગંઠોડે લગે
કાનુ મેં
સુન્તેકે કડે, પહેનકર ખડે, દુશ્મન સેલડે, આતેહે એસે ધ્યાનોમેં
ક્યા ખુબી ઉનકી કહેજબીજા રહે સુખ ન નહીં ચંદે બ્હોત થાનોમેં
રહેતા હું મેં ગુજરાત, ચલા પરભાત, જબસે જાણું મેં.
કહા મીયાં વલી ને ખ્યાલ, સુનકે અહવાલ રહા નહીં દિલમેસ્ત.
દરબારપે તેરા ૭

(૧૮) ખ્યાલ.

અમદાબાદ ઇલાકે કસબે બસ્તા પરાતી.
હે શહેર બડા ગુલઝાર, નજર ભરઆતી; એ ટેક.

કહુ પરીંતીકા અહવાલ, પડાથા કાલ, સાલ છપ્પનકી.
હુઇ કડા કડી ચોખુંટ, દુકાના લગીથી મહાજનકી;
ધાન જોખતાથા જમતાવજુ, સદાવ્રત ચલતીથી ધરમકી.
સબ ગરીબોપે હુઇ મહેર, દુકાના અખી તલક ખુલતીથી;
અમદાબાદ—૧.

કિતનકે મમીને સદાવ્રત મહાજનકા લગા ચલતાથા,
થા ભાવ મોંઘા ધાનોકાં, યહાંપે ભાવ રખા ગલતાથા;
એ કઠણ સાલમેં મહાંજનોને, ધરમ ચલાયા સીરસાતી,
ઓર જાનવરો ગાયો ભેંસોકો વહાં ધાસ મીલતીથી. (૧)

મહાજન તો ફીરકર સદાવ્રતસે અટકા,
કંગાલ હુવે પએમાલ, ખાકેસબમાલ, બહોત જા ભટકા;
નહીં લગે ઠીકાના યાર મઉ તો બહોત ખુબ મરતીથી,
કંઇ ખડે ભરે ઓર ખાઇ, લાશતો પડી પડી સડતીથી.
અમદાબાદ—૨

સરકાર તરફસેં પીછે હુકમ આયાથા મજુરીકા,
નીકાલે સાતલાખ રૂપીયે, સડક ઓર તળાવ ખોદનેકા;
બનતીથી સડક ખડે હોયે ગરક, ગાડીકી તરફ,
લંબી ચોડી ખુદતીથી.
પથ્થર કંકર વહાડાલ, સડક તોખુબ પક્ક બનતીથી,
અમદાબાદ ઇલાકે કસબે બસ્તા પરાંતી—૧.

ગંમતના ગાયન.

ગમ્મતના ગાયન.

(૧૯) રાગ અબોલા

એક દિન કીયાથા બિચાર, ખાના ખુબથા તૈયાર;
ઘરૂં હમારે બુલાવાયે, પ્યારી ચલકે યહાં આયે.
રાત આધિક બખત, સરવે સુતીથી જગત;
દસતરખાના બીછવાયે, પ્યારી સામને બીઠલાએ.
રકેબી ખમચાકે ખુબ પાસ બેઠી મેખુબ
ગરમ પાની તૈયાર, યુંહી બેઠે એઠબાર;
નાંનઠ રોટી ફુલકે, સક્કર દુધમેં ગુલકે.
નાંન ખટાઇ મોજુદ, ઓર કહે હુવે દુધ;
મસ્તકી હલવા બનાયા, અંડેકાખીમાબી આયા.
ધોસ્ત રોતી કરકે, ચાવલ થોડે ધર દીયે;
ચાવલ કમોદકે થે હાલ, ઇલાયચી ઓર સુતરસાલ.
ખાના ખુબસા ખાયા, મજા બોતસા પાયા બીડીઆ
પાનકા આયા;
લવીંગ સોપારીકે સાથ, દેમ્નું ડાલ ગલે હાથ.
મજા બહોતસા પાયા; હમને કલે કે સુનાયા.

---

(૨૧) ફારસ.

હું શું કરૂં બાપ મારો, મૂરખો ધણી,
મુરખા ધણીની મને પીડાતો ઘણી. હું શું.
બોલતું ને બકવું બસતુંરે મુખથી,

ફુઅડ રાંડનો જનમેલો કુંખથી;
હું ગભરાણી એના દુઃખથી. હું શું.

ભણવું કે ગણવું અક્ષર કે આકડો,
આવો ચતુર મ્હારો ઘરધણી છે ફાંકડો;
ફરતો કુંભાર ઘર ચાકડો. હું શું.

રાતના વિષે એને રસ્તા બતાવું,
સુતેલો હોય ત્યારે હું એ ચેતાવું;
નહીં સમજે તો પડે પસ્તાવું. હું શું.

હોળીની ઝાળ ઉઠે છે એને દેખી,
નફ્ટ નઠારો કરતો બહુ શેખી;
વળી ખાતાવી રાખે છે ટેકારે. હું શું.

રોટલા આપું તો મુઓ ચાર પાંચ ખાતો,
શાક થોડું આપું તો, વળી મુકે મને લાતો;
ખીટયો નફ્ટ નથી મરી જાતો. હું શું.

વલીજી કહે તું કેમ ગભરાણી,
જાણતી હતી ને વળી થઇરે અજાણી;
કેવી મરના ધણીથી પજાણી. હું શું.

---

(૨૩) રાગ ઉપરનો.

હું કહું વિનંતિ સારી, સાંભળવાથી લાગે પ્યારી,
અમનગર શહેર ઇડરનું, રહે કીલ્લા માંહી વસેલું;
ત્યાં રાજ સ્થાન તો ભારી. સાંભળવાથી લાગે પ્યારી.
વોરાનો શેઠ છે મ્હોટો, જેનું નામ ડોસભાઈ કહેતા;

તેની વાણી લાગે બહુ સારી. સાંભળવાથી લાગે પ્યારી.
રૂપમાં ઘણો રૂપાળો, દાતારીમાં નહી છે ટાળો;
મેં જોયો કરી હુંશીઆરી. સાંભળવાથી લાગે પ્યારી.
શોખીન ઘણો છે રસીલો, નીસરે ભપકાથી છબીલો;
ભર્યો હુંશમાં સંસારી. સાંભળવાથી લાગે પ્યારી.
ઘડીઆળ રાખે લટકાવી, દુશ્મનના દીલ ચટકાવી;
જોઇ દુશ્મન રહી જાયહારી, સાંભળવાથી લાગે પ્યારી.
એ રહે તો ઘણો ઉદાસે, દોસ્તદારીમાં નહી હતી રાસે.
નવા દોસ્તદારોથી સુખકારી. સાંભળવાથી લાગે પ્યારી.
મારૂં નામ **વલીભાઇ** જાણો, સૌ મારી વિનંતી માનો;
કોઈ નવ કરશો સોબત નઠારી સાંભળવાથી લાગે પ્યારી.

---

(૧૪) ગરબી સાંભળરે તું સજની મ્હારી (એ રાગ.)

ચિત મન ચતુરાને ચેતાવું હુંતો, પરનારીનો સંગ ટાળોજીરે;
ચિંત કરેછે મન તેથી તમારૂં, તમે નજરેથી તો જરા ભાળોરે.
વાત મેં જાણીજીરે. એ ટેક.
નારીતો જાતની સોબત ખોટી, ઘેર ગંગા છોડી ન્હાતીજીરે;
સાત સમુદ્ર સાથે તરીને, પ્રેમ રસ ભોજન ખાતીજીરે.
વાત મેં જાણીજીરે. ૨
પરનારીની પ્રિત એવી જેમ, ખાતરમાં થાય કીડાજીરે;
કેમ કરી મન લલચાવો સ્વામી, મુકીદોને બધી પીડારે.
વાત મેં જાણીજીરે. ૩
પરણ્યાજી તમે મને પરણીને, શાં શાં સુખ દેખાડયાંજીરે;
વિરહપણામાં કદી જોઉં તમોનેતો, ખાવા પડે છે ટુંકારારે.
વાત મેં જાણીજીરે. ૪

ફરી ના ઢાળ્યોં ઢોલીયો, પ્રિતમ બેસી ન કરી કદી વાતરે;
જીવતો ગોથાં ખાય તમારો, મનતો કરે છે ઉચાટરે.
વાત મેં જાણીજીરે. ૫

સગપણ થાતે કેમ, સરપ ના ઉતર્યો, ક્યાંથી પડી હું તારે હાથરે;
ભરજોબનમાં ભોળવી મુજને, કરવી દેહીની ઘાતરે.
વાત મેં જાણીજીરે. ૬

દુઃખનાનો દહાડા મને નથીરે સુજાતા, પરણ્યાજી જાય પરઘેર;
રાત અંધારી મુકે એકલી મુજને, ખાવા ધાય બધું ઘરરે.
વાત મેં જાણીજીરે. ૭

ઘેલી થઇરે મારૂં મન ગભરાણું, જાતું પીએરીએ કાલરે;
કહે છે વલીજી દાતા તે કયમ, અબળા શીર નાંખી જાળરે.
વાત મેં જાણીજીરે. ૮

---

(૨૫) ગરબી.

કહાના નંદકુંવર ચિત્ત ધારીરે,
તારી અકળ કળા છે ન્યારીરે;
કહાનાજી નંદલાલ મંદીરીએ આવોરે,—એ ટેક.

હું તો નીરાશ છું, વ્રજ નારીરે.
સેજ સુની પડી છે અમારીરે,
નીત વાટ જોઉં છું તમારીરે; કહાનાજી ૨

મારૂં ગોરૂં ગુલાબ શું અંગરે,
ફીકો પડ્યો પીળો થયો રંગરે.
મારો હર્ષ થયો બધો ભંગરે, કહાનાજી ૩

હું તો નાથ તમારી છું દાસીરે;
નાની નાજુક રૂપાળી છું ખાસીરે,
મુકી કેમ ગયા તમે નાસીરે. કહાનાજી. ૪

અપવાસ કરૂને રાત જાગું રે,
હું તો વ્રત કરૂને વર માગું રે;
દિલમારૂં નંદકુંવર શું લાગ્યું રે, કહાનાજી. ૫

વલીજી કહે રહે છાનીરે.
તારી વાતો બધી મે તો જાણીરે,
તું તો નંદ કુંવર થકી નાનીરે; કહાનાજી. ૬

---

(૨૬) દોહરો.

લીખ કરમેં પૂરજા હાથસે, ભેજુંગા અબ બેશક તુજે,
કાસીદકો દેખેતું જબ, વાપીસ ખબર દેના મુજે;
ખતકો તેરા દેખું મેં જબ, કંઇ લાખ રંગ મુજરો સુજે,
આતસ લગા દેતે હે જબ, પન બીના કેસી બુજે.
ઇબ્રાહીમ ઓર રબ માનજી કી દોસ્તી અમ્મર રહે,
આઠારનેકી સાલમેં, દઇ આઝીતર વલી મહમદ કહે.

---

(૨૭) કીસ્સો પીર સાહેબ અહમદાવાદ વાલેકા.

(શુરૂ કરતાહું સાથ નામ અલ્લાહકે.)

યારબ તેરે દરગાહમે, યેહ ઇલતીજા કીજે કબુલ;
તુજ નામપે હોકર ફીદા, ફીરયાદમેં રહેતા રસુલ.
બારહક ખુદા કે પહેલવાં, હે યાર ચારો ઉનકે ફીર;

હજરત અબા બકુર ઉમર, ઉસ્માન હૈદર નેકતર.
ફુતબા ખુદાને ઉનકે તહીં; પેદા હુવે વો બાદશાહ;
હજરત તો જોહાર કે પીસરૂ, હસ્નો હુસનસે હે અદા.
બલહાર ઉનકે નામપર, જબ આલ ઓર ઓલાદસો
શાકીન અમદાવાદકે, નામ ઉનકા પીર સાહેબ કહે.
ઉનકા કહું મેં માંજરા, તુક દિલકે કાનુંસે સુનો;
અબ મેં કહું પૂરા બયાન, સુનતે હીજયું મોતી ચુનું.
એક બારવો સૈયદમીઆં, કરને સફર મક્કેકે તહીં;
ખાદીમથેં કંઇ સાથમેં, એ ખ્યાલ દિલપે કીસકા નહી.
રૂખસદ હું એવો પીરજી, અમ્મા જાનબી સંગાતમેં;
મુંમ્બાઇમેં કંઇ દિન રહે, ફીરકી સવારી જહાજમેં
જીદેકી કરકે સહેલ, ફીરકે ઉંટપે હોકે સવાર.
કંઇ દિનકી મંજલ તેરકર, પહોંચે વો મકકે ગુલહજાર;
હજકે લીયે જબ આપ ઓર, ખાદીમ સબી પહોંચે વહાં
હાજર હજુરીમે રહે, ખાદી મસબી ઉનકે યહાં,
મુરસદવલી અલ્લાહ કે, પ્યારે બડે થે પહેલવાં.
થા નુરનુરાની સબી, દીલકે સખી થેવો મીયાં;
અહમદનગરકે ખાદીમા ઉન સાથમેં. હાજી અઠે
ઉસ્માનભાઇ શેઠ થે ઓર દુસરે મેંમ્બર શેઠ હતે.
મકકે મદીને કીતવાફ, ઓર હજ્જ અદા-કીતી સબી;
રૂખસદ હુવે વાપીસ ચલે, આગે વો જીદેકા સબી.
જબ આપ ઓર સંગાથ, સબ જીદેમેં આયે જીસ વખત;
કુછ હાલ હજરતકા નરમ, દિલપે તો પહોંચીથી વખત.
યે હાલકી કીસકો ખબર, માલુમ પડતીથી નહીં;
એક દિનકી તકલીફસે, જાન આપને પોસીદકી.

વોથે વલી અલ્લાહ, ઓર સાહેબ જાદે ખાસથે;
ઉનકા નહીં કોઇ ભેદકો, પહોંચે બ્હોતસે પાસથે.
હરજતને કીતી નિંદયું, રંજો અલમ પેદા હુવા;
અમ્મા જાનકી દિલગીરી, ઔર ફીર આપકો દીતી દુઆ.
પાએ વફાત વો પીરજી, સબ દીલમીને કરકે અજાબ;
અગરાહ મેં કેસા કરે, અલ્લાહને ડાલા ગજબ.
સબ ખાદીમાંકી આંખસે, જારી હુવે આંસુ સભી;
હાય હાય હમારે પીરજી, તુમતો દગા દે ગયા અભી.
રો રોકે સબ દિલગીર હો, માતમ સભી દિલમે હુઇ;
સૈયદમીઆંકી માતમાં, રાબ દિલ મેને હો ગઇ કવી.
મહોરમકી તારીખ સાતકો, તબ આપને પરદા કીયા;
સબભાઇ ઔર અમ્મા સભી, ખાદીમને મીલમસલત દીયા.
હજરતકી તુરબત હોયગી, બીબીજી હવા પાસમેં.
કરના મન્તર અબ ઇસકદર, પક્કા બનાના ઠાઠમેં.
જબ આપકારો જાહુવા, વાં ખુબસી હુઇ ખુબીઆં;
હોગએ ખતમ કઇ રોજતક, પઢતે કલા મુલ્લા યહાં.
કોઇ દેખલે તુરબત સરીફ, હેરત રહે દિલમે વોઇ;
એસા હુવાથા કામકે, કઇ દેખને આયા નહીં.
જબ તુરવાં અલ્લાહકા, હરદમ બરસતા ઉસજગા;
સબ રોસની તો ખુબહે, અલ્લાહકી વાંપે નીગાહ.
એ હાલ અબ મોકુ ફકર, આગે હકીકત મેં કહું;
મુદ્દત યહાં પૂરી હુઇ, આગે બીબી અમદાબાદ કો.
બીબી સાબને આકે યહાં. સલ્લાતો સબસે લીયહી.
હજરતકી જારતકે લીયે, અબ કયા સલાહ દેતે સભી;
સબભાઇને હિમ્મત દીયા, કરના ખરચ બસ સોખસે.

સૈયદ મીઆંકે નામપે, રૂપીએ હોવે એકવીસસેં;
મસલત હુવી નકી યહાં, કરના ખરચ જીલ હજમીને
તારીખ સતાવીસકો, સબકો બુલાલેનેગીને;
અબ ખત લીખો અહમદનગર, આવે જમાત સબ ગામકી.
મેમ્બર સભી આવે યહાં, આવે તો શેઠ ઉસ્માનજી;
કઠોર ઔર સબ ગામકે, ખાદીમ બુલાવો તુમસીતાબ.
તની રસીદ ઔર, ગોસ્તથી ડિસ્કાબી પૂરા દોહીસાબ;
સબ મુલકમે કાગજ લીખા, ખાદીમનો આગે સબ યહાં.
ક્યા ધુમ ઉડતીથી વહાં, ખરચા હુવા જૈસું બાદશાહ;
સબ હાફીજો કારી સભી, પઢતે કલા મુલ્લા સહી
સબ રાત તકકી તે ખતમ, મીલતીથી કાફીભી વહીં
દો દીન ખરચ ખાકે સભી, ખાંદી મને માગીથી રજા.
બસ પીરજીકે ઘર સતી, હમ સબને પાયા હે મજા;
સબ હાલતો પૂરા હુઆ, ફીર દિલમેં યું હોતા દરદ.
અહમદનગરકે ગામકાં અબ, કોન દેખેગા મરજ;
હજરત તુમારી જાતસેં, હરસાલ આતેથે યહાં.
રમજાંકી સત્તાવીસકો, બંગલે મીને દીસતે મીયાં;
સબ લોગકી ઉમેદ ઔર, સબ મુદદુઆ હોતી વસુલ.
તુમપે ખુદા થા મહેરબાં, ફીર મહેરબાં હજરત રસુલ;
તુમ દાગ દીલપેં દેકે ફીર, ઐસી સફર તુમને કીયા.
કોઇ બારભી દીસતે નહીં, હમસે જુદારા કરલીયા;
હાય હાય હમારે પીરજી, હમ આંખસે દેખીંગે કબ.
ઉનકે તુટે હુંસે ખુદા, તુ બખ્સ દેનાં હમકો રબ;

મુજકો બડા થા શોખ કે, કીસ્સા લીખું હજરતકા મેં.
માહે જમાદુલ આખરીકી, સત્તાવીશકો વલી કહે;
મેં હું ગુલામી આપકા ઔર, આલ અસહા બુકામે.
મુજપર મદત રહે આપકી, કીસ્સા કલી ચાલીસકા;

મહાતમ નામા.

૨૮. માહાતમ નામા.

અર વોય હાયરે બીનતે ન બીજી કે પ્યારે,
બીનતે ન બીજી કે પ્યારે;
આજ અમ્માસે હોગએ નીયારે. અરે વોય ૧.

જગકે સોંપે થે અમ્માને ઉનકો,
લે ચલાવો સવાલી સફરકો;
બા ખુશી સે ચલેથે પ્યારે ઘરસે. અરે વોય. ૨.

નહી ચલના પડા થા એહી તનસે,
ધુપ નહીં સાંહીએ ગુલ બદનસે;
અસગર હેરા હુવે થે એસે રણસે અરે વોય ૩

એસે ભારી વો રણમે ચલતે,
ધુપકે મારે પસીને પીગલ તે;
હેરા હોતે દોનું હાથ મલતે. અરે વોય. ૪

નહીં પ્યાદે ચલનેકા રબદ થા,
હરજત અહમદકે ખાંધે પે ચઢને;
ખાસ હજરતઅલી કે પીસરથે. અરે વોય. ૫

ઉનકા ચહેરા નુરાની નુરબરસે,
આતસીમે પ્યારે દોનું તરસે;
આહ ભર ભર કે દુઆ કરે હકસે. અરે વોય. ૬

રાહમે હસનેન પૂછા ગદાશું,
દૂર ઘર તેરા કીતના હે યહાંશું;
હમએ મુશ્કલસે હેરા હુવા હું. અરે વોય. ૭
ખુદા શાહદકે હમ દો નવાસે,

કભી પ્યાદે ચલે નહીં એસે;
હમપે જુલ્મ હુવા એ કેસે. અરે વોય. ૮
ફીરકે બોલા એ સાયલ સવાલી,
હેદુર ઘર નહીં નજદીક વાલી;
તુમપે મુશ્કલ પડેગી બેહાલી. અરે વોય. ૯

તુમકો લાયા મકર ફંદ કરકે,
નાઃજ સાયલ સવાલીકા ધરકે;
તુમકો બે ચુંગા બુરહો કે જરસે. અરે વોય. ૧૦

સુનકે દોનું નવાસે એ દિલમે
સુકરકરતે ખુદાકે ઓ બનમે.
તુને ડાલે હમનકો એ ફંદમે. અરે વોય. ૧૧.

કહે વલીજી એ ખેલ રબકા.
ઉસકી કુદરત મે વોહી સમજતા,
ખાસ સલ્લે અલાંકાએ ધરથા અરે વોય. ૧૨.

---

૨૯ સલ્લે અલ્લાહેપાક જનાબે મહમદી [એ રાગ.]
કરૂમલમેં આજ જાનેકી તેયારી હો રહી,
હજરતહન હુસેનને અમ્માસે માફકીહ;
જાનેકે વાસ્તે તો કીયા સાહને શીગાર,
બાંધીછી કમર ચુસ્ત હુવે ઘોડેપે સવાર,
લે જુલ્ફીકાર હાથમે નાલા કરે પોકાર,
અલ્લાહ કે હુકમપે હુએ ભાઇ દો તેયાર. કરબલ ૧
બનઠન કે ચલે શાહવો કુફાર કે ઉપર

સામીલ હુવાથા જંગકે કંઇ કાટ ડાલેસર.
સીર દુરતો પડે થે રેહવાં તડપટેઠેધડ, .
હે બતસે ભાગતેથે વો કુફાર સર બસર. કરબલ. ૨

બસતેનકારે જંગકાવાં ગુલગુલા હુવા,
બારીહુવાથા સોરકે દહેસતસે કંઇ મુવા.
નાલે ચલેથે લોહુકે ઓર ભર ગયા કુવા.
કુફાર સબખુતો સે એહી માંગતે દુવા, કરબલ. ૩

કહેલાતવો મનાત મદત આનકે કરો.
લાચાર હો રહે હે હમે ધ્યાન કુછધરો.
દીને મહમદીકા હમેડર બડાપડાં
બસ એકહી સવારને કયા જુલ્મ એ બડા. કરબલ. ૪

કહેતા હે વલી જંગ હુઆ કેસા બેસુમાર.
તોડાથા કુફર આપને કાફરકુ મારમાર
કંઇ ભેદથા ખુદાકાકે પહોંચાઉને અસર.
યા નહી તો શીર અલી કે શાહજાદે શેરનર. કરબલ. ૫

---

(૩૦) રાગ ભેરવી.

જોગી કરબલમે જાના રવા હે;
વાપે હસનેન પ્યારે મીયા હે. જોગી ૧

પ્હેન કફનીઓ તસબી સમાલો;
નામ હજરતકા બ્હાના પકડલો,
તું એ ગંડી શીકરમે તો મત સો. જોગી ૨

બનકે બેરાગી બનમેં ચલાજા,

કુટુંબ કબીલા છોડ મલાજા;
હોકે બીસ્મીલ ગગનપે તું ચડજા. જોગી ૩

છોડ ગફ્લત તું હોજા ખબરદાર,
દુર તન મન ધન છોડ ઘર બાર;
જાકે પહોંચો હસનજી કે દરબાર. જોગી ૪

દેખકર બલમેં પ્યારે બસે હે,
ઉમ્મતો કે લીયે વાહ ફ્સે હે;
કેસે કેસે સીતમભી સહે હે. જોગી ૫

નામ હસનો હુસનકા લીયાકર,
ઉનપેજી જ્યાં તું હરદમ ફીદા કર;
ક્યું કે વાલી હે અપને બરાબર. જોગી ૬

જાબસે હે ખુદા કે પહેલવાં,
ઉનપે કુરબાં રહો બેદિલો જા;
રખ વલી તું મહોબત સુબો સાંમ. જોગી ૭

---

(૩૨)

હે એ માતમ હસને આલીકી. ટેક.
આજ ગમ્મે હે પ્યારે નબીજી,
સબકા આલુદા દિલતો હુવારે;
રો રો આંસુકે છુટે ફુવારે. હે એ માતમ. ૧
શાહજાદી થે ખાતુ ન જાન્ના;
બાડ લેશ કરે એહી મીન્નત. હે એ માતમ ૨
પ્યારે દોનું થે અસગર બાઇ;

જીનકી સીફત ખુદાને બડાઇ. હે એ માતમ ૩

કહેતે હજરત જોરા હસનસે;
મેરે પ્યારેચલે કયું વતનસે. હે એ માતમ. ૪

તુમકો જંગલમેં જાના રવા નહી;
નાસો હાવે મદીના મેરે તહીં. હે એ માતમ. ૫

તુમતો કરબલકે જાની બકો જાતે;
મુજકો દાગ કલેજે લગા તે. હે એ માતમ. ૬

મેં ના દેખું હસન ગુલબદનકો;
છોડ નીકલું મદીનામેં રણકો. હે એ માતમ. ૭

મુજકો યાદી હુસનકી જો આવે;
દાગ હીજરતકા મુજકો જલાવે. હે એ માતમ. ૮

જાન જાવેગી બેશક મેરી;
મે જલ જાઉં દીકરમેં તું મ્હારી. હે એ માતમ ૯

મુજકો હેરાનગારી રહેગી;
દુઃખ એ ખાતુ તુમ્હારા સહેગી. હે એ માતમ ૧૦

મેં ના જાનું કે તુમ આવો પીછે;
તુમ પડ જાવોગે જાલી મકે નીચે. હે એ માતમ ૧૧

કોલ પુરા હુવા હે તુમ્હારા.
અબ કયું થામુંમે દિલકો હમારા. હે એ માતમ ૧૨

આહજારી વો નાલા કરૂંમેં;
હુઇ દિવાની મદીના ફીરૂંમેં. હે એ માતમ. ૧૩

કહી વલી ને માતમ પૂરી;
મેં તો જાનું કે હોગી અધુરી. હે એ માતમ. ૧૪

મુજકો તાકત કહાં હે જબામેં;
બીતતે હેજરતકા બોળું બ્યામે. - હે એ માતમ. ૧૫

(૩૨) રાગ મરસીયા.

અરે વોય હાયરે અલ્લાહ કે પ્યારે છુપાને;
અલ્લાકે પ્યારે છુપાને, આજ જોહેર જમીમે સમાને રે. હાય

વે થે હજરત નબીકે દીલોજાં, આપ ઉનપે રખતે દિલ સુબોસાં
આજ ઉનકા આયા હે એ પેગામ. રે. હાય.

આપ ખાતુન જન્નત કેજાયે, હજરત જોહેરાને જોહેર કમાયે;
થે સેર હજરત અલીકે મન ભાયે. રે હાય.

હાલ એસા કીયાંથા સીમરને.
બે અદબ કી બડી બે શરમને.
આપ પ્યાસે કે કાટા સર ઉસને; રે હાય.

એ ખબર જબ મદીનામેં આઇ,
રો રો કહેતે થે ખાતુન માઇ.
મેરી આજલો ગમાઇ કમાઇ; રે હાય.

સભી અસહાબ રોતે થે ભારી.
આંસુ સબ કે હુવેથે વહાં પે જારી,
સબકે દીલ પે કટારી જ્યું મારી, રે હાય.

હાય અસગરકો હમ કહાં દેખે.
આજ પુરે હુએ ઉન કે લેખે.
જુલ્મ અંદાજ કા દીલ અલેખે; રે હાય.

થી મદીનામેં ઘર ઘર પે માતમ,

સબકે દિલમે થા હસને ન કાગમ.
આજ કેસી હુઇથી ધમા ધમ; રે હાય.

હુવે ખાતુન બહોશ ઘરમેં,
આહનાલા કરે બે ખબરમે.
અબતો કેસી કરૂંગી સબરમે; રે હાય.

ખુપા સમ સોક મર સબ સતારે,
ઉઠી ધોધાકી ધુમ ગુબારે.
જેસે જખમીકો તીરજયું મારે; રે હાય.

એ વલી તુજમેં તાકત કહાં હે.
એહી શેર ખુદાકા બયાં હે.
આજ સબ દીલમે ગમને ઘર કીયા હે; રે હાય.

(૩૩) અમદાવાદ વાલા પીરની માતમ

અરે વોય હાય સૈયદ જીહેમે આ તેહી સમાને.
જીહેમેં આતેહી સમાને ઉનકા ભેદ કોઇ તો કયા જાણે
અરે વાય.

મુરસદ અહમદાબાદ મેં રહેતે,
ઉનકા નાંમ પીર સાહબ કહેતે.
આપ સાજી મીયાં સાહબકે બેટે; અરે વાય

આપ મકકે શરીફકો જાતે,
ખાદીમ અહમદ નગરકે થે સાથે.
જબકે હજકરકે પીછેકા આતે રે વોય.

આપ અહમદ નગરમે થેમરહુમ.
હરરમે જામે આનેકા માંમુર,

ઉનકા ચહેરાયા નુરને આબાતુર; ૨ વાય.

આપકા કરદમતો એહી વીરદયા.
નામવેદકું કાલીયા કરતા,
બેશક પુરે કરામતે કે ધરથે. ૨ વાય.

જબચલેથે સફરકાવો સાહબ.
સબકા કીતે વસીયત ગવા સબ.
અહમદાબાદમે નહી હમ આનેકે અબ. ૨ વાય.

નહી કીસકા ખબર એ રહીથી.
કયા ફરમાકે ગએ પીર સાહબજી,
સબી કરતે થે હાજી રે હાજી; ૨ વાય.

પીરજીયે હમારે દીલકે બોલે.
એસે મીઠે બચનસે વો બોલે.
સુનકે દીલમે હે જાવે ચચોલે: ૨ વાય.

એહી ધોકા રહા હમ સબુકું.
અબકો દેખે હમારે પીર સાહબકું.
રબતુંજન્નતમે મકાં હે ઉનકું; ૨ વાય.

એ વલી દિલસે હોજાતું આમોરા.
અબી દીલસે તું ઘોડા પકડ હોરા,
વાયે પ્યારે ખુદાકે જબરદસ્ત. ૨ વાય.

અમદાવાદ પીર અમીરૂદીનની ગરબી.

સખી પીર અમીરૂદીન તો મનહર પ્યારારે,
મેં દાસ ચતુર સુજાન છબીલાજીને આરારે. સખી ૧.

છે રૂપ અનુપ અધીક કે અચરજ પામ્યોરે,
અલબેલુ અંગ હું જોઇ હરખ મન જામ્યોરે. સખી. ૨.
છો ભોળા દીલના આપ વાણી કરો મીઠીરે,
બહુ ચતુર ચતુરાજી આપ ચતુરાઇ દીઠીરે. સખી ૩.
છો પુરા ગુણીજન આપ ખુદાનો ગુણ ગાઓરે,
કરી ખાદમ ઉપર પ્યાર પુરો બનાવોરે. સખી ૪.
ગાદી ઉપર હું ખુંસખાન સુબા સુખ માનોરે,
મેં દીઠું અનુચર ધામ આસ્ટોડીયો જાણ્યોરે. સખી ૫.
સોકીન રંગીલાજી રોજતો રંગમાં રેતારે,
હઇડામાં ધારી ધ્યાન નબી નામ લેતારે. સખી ૬.
કોઇ દુખીયારો દુખ વંત દુખી ત્યાં આવે રે,
શુધ કામ થાય પળમાંઇ સુખી તું બનાવેરે. સખી ૭.
મારા પીર તણો હું દાસ હજુરીમાં રહુછુરે,
વલી છે મારૂ નામ ખુશીથી કહુછુંરે. સખી ૮.

૩૫ અમદાવાદવાલા પીર અમીરૂદીનની ગજલ.

રાગ ગજલ કવાલી.

મુરસદ મેં તુમપેં વારી, મુજપે મદદ તુમારી;
તુમ પીરહો હમારા; હમ હો રહે હે ગુમરા.
હમકો બતાદો તુમરાહ, મુરસદ૦
તુજ નામપે ફીદાહું હાજરહુવા ખડાહું
બેહાલ હો પડા હું મુરસદ૦

મુજપરહો મહેરબાની એક બાત દીલપેઠાના
આગેકી હેકહાની મુરસદ૦

જબ આપ આયેઠે યાં એ ખ્યાલ હે કેહેના
ફરજંદકા જો હોના, મુરસદ૦

એને બચન તુમારે, શીરપે ચડાએ સારે;
મેરા કામ પુર હુવારે. મુરસદ૦

બાંદું મેં સીરની અપનો આવો મેં જલ્દી યાં તો
કરને નજર તુમનકો મુરસદ૦

હે નામ ફીર તુમારા અમીરૂદીન સબકો પ્યારા
તન મન વો ધન મે વારા. મુરસદ૦

અલ્લાહકે હે પ્યારે હજરત નબી હમારે.
એ આલ કે હોતુમ સારે, મુરસદ૦

વલ્લી અરજ કરેયું મુજદીલમેં રહે મેરજકયું
મુરસદ ન રહે ખફાતુ મુરસદ.

કયું કે રૂહામેં ભોલા, મુજયાદ આબા ચોલા.
અબતો કટેગા સોલા મુરસદ૦

---

૩૬ છપનાની માતમ.

અરે વોય હાયરે પાની બીનાતો ડુબાને.
પાની બીનાતો ડુબાને. ઉન બારસના બેની ખુદાને. રે હાય.
નહી મીલતાથા ચારા કહાપર.
નામચારેકીતો ઉન ગઇજર
ખણુ તે ધરતી સબી લોક મીલકર. અરે વોય.

ખાણુતે ઘરતી ઓરલે જાતે કાંદે.
હુવે પુરે ફીર કહાંસેબી છાંડે.
ઢુંડ ઢુંડ કરકે હુવથી લોક માંદે. રે વોય.

ઘોકા બાજી બી ખાધથી રખને,
પાની જેઠમેં તો દેખા થા સબને;
ફેરી ખેતી ઓર ઘાન લગે બોને. રે વોય.

ન હુવા વસ્સાદ ફીરકે જહાંમે,
ન પકી ઘાસ ઓર ચારા કહાંપે;
ગાંવ ઉજડ હુવે દીખતે જહાંપે. રે વોય.

છોડ પર ઓર કંઇ લોક ભાગે,
ચલો ખાનેકા મીલેગા આગે;
ઐસા કરકે બહોત ગામ ભાગે. રે વોય.

નહીં મીલતા થા ખાનો યહાંસે,
નહીં દેતા થા કોઈ કહાંસે,
ગરીબ બેશક મરજાવીગે જહાંસે. રે વોય.

બ્હોત મંગતે થે ભીખ ભીખારી,
ટુકડા દેનેકી રહી નહી બારી;
દેખે ટુકડા ઓર ટુટે મો સારી. રે વોય.

સબી મુલ્કોકે ભીલ લોક હારે,
લુટે ગામ ઓર કંઇ કોબી મારે;
અબી ફીરતે થે હુવે ખારે ખારે. રે વોય.

ઉનકી દહેસતતો જગતીથી ભારી,
ખારા કરકે આતેથે સારા સારી;

કુધથી એસી મુસીબતાં જારી. ૨ વોય.

ચાર મહીને તો ગએ યે ગુજરકર,
જીસમે કંધક ધનસાના ગએ મર;
ઢોર પુરે હુવેથે બરાબર, ૨ વોય.

અબીતો માલપે પડીથી મુસીબત,
પીછે જાનકી બી લગતી હે દહેસત;
મહીને આઠકી પડીથી મલામત. ૨ વોય.

જમાના દીખતાથા બીલકુલ ખરાબી,
સબકે દીલ હુએ મીસલે કવાબી;
મોમીનો માંગો દુઆ તુમ સીતાબી. ૨ વોય.

અબતો થોડી રહી જીંદગાની.
ખુદારખે જીતેતો દિખે પોરપાંની.
મીયાં વલીને સુનાઇ નીશાંનીઃ. ૨ વોય.

---

૩૭ ત્રીતાળી ચોપાઇ.

ઓંણુ સાલઆવીતી ભુંડીરે, મેઘ જેઠમાંનો ગયો ઉડી.
સાલ ઓગણીસે છપનાની, વર્ષ કુકુ આવ્યુ લે જો માની.
નહી દીઠુ અમે એવું વર્ષ, ન્હોતું જાણ્યું કે ઓણુ કાળ પડશે.
વરસાદ જેઠ મહીનાનો આવી, બહુ પૂર નદીમાં ચલાવી.
ભરોસો આવ્યો ખેડુઓના મનમાં, હવે ખેતી કરો આનંદમાં.
લોકો ખેતરોમાં કરી ખેતી, ધાંન નાંખ્યું ઘણું નજી ધરતી.
પછી મેઘ થયો બહુ મોંઠો, માસ બહુતો ગયાંવાટ જોતાં.
નદીઓ ઘણેરે ઠેકાણે સુકાણી તળાવ મ્હોટોમા નહી રહ્યુ પાણી.

એવે હિંદુકરે કલ્પાંત, મુસલમાનો કરતા ઉચાટ.
અનાજ મોઘુ થયું બહુ અપાર, ગરીબ ઉરબા ઉપર થયોમાર
ભીલ લોકો ક્ર્યાના ક્રુરા, લુટી ગામ ઘણો લોક ઝુડયા.
એવો ઘણો થયો ઉતપાત, ગાયો મારે ઘણાભીલ વાટે.

ઢોર ઘણાં તો થયાં કમજોરે, પાણી વિના સુકી ગયા મોરે
હવે મેઘની કર મહેરબાની, ગયું સુકી કુવાનું તો પાણી.

હવે કયમ થશે કીરતારે, કેમ જલવિના સૌને તું મારે,
બસ વલી તું રહે છાનો, મેઘ ઉજળી ગઓ એમે જાણ્યો.
નથી ખાકવાનો એક દાણો, ચોર લોકે ક્ર્યા ઘર કાણો.

---

૩૮ શએર.

બસખતાહો માફતો પીર, મેં ઝબાં ખોલું યહાં,
મુજરા કરૂં સરકારકું, ફિસ બાદમેં બોલું બહાં,

મુજકું હુવાથા શોખકે, સરકારકી ખુબી લીખું,
બસ તું વલી મત ચુકના, દરબારકે દરસન બીંદુ,

રાજ તેજ પ્રકાશ દીકાંના ઝુંડે કા અલબેલા બના,
હે શીવસિંગજી મહારાજ કરતેવાં રાજ દીખે ઈદર કેટના,

બદનસે પતલે લંબીસી જુલફકે હોતેથે ઘોડેપે સ્વાર,
કમર કસે મજબુત લટકતી ઢાલ ઓર સાતુ હાથઆર,

ચલે જંગલમેં આપ રોજ સબ ખેલતે શેરકા શિકાર,
રખે ભાલ ચોફેર આગુ ફીર કરે હાક કહે કહેકે પુકાર,
બીજ ચોટ જબ છુટે હાથસેં શેર તરપતા દીખાના.

હે શિવસિંગજી—૧

શુરાવરી સરદાર સુરાપન શેરકા, હરદમ કરતે,
હેં ભક્તિવાન મહારાજ, ધ્યાન હરિકા હૃદયમેં ધરતે,
અડી ફ્જરમાં ઉઠે શિવાય, રહે માલીક કોના કાંઇ સમરતે,
લીખા પડી હે બ્હોત બડે મુનસીભી ડરતે,
તુમે ગુણીજન ગુણુન મેં પુરે લીખાવટકે ભંડાર બનેરે.

હે શિવસિંગજી—૨

મેરપુર ઝુંડે કાઠીકાનાં, મેને દેખા યાર બડા,
શુદ સાતમ વેશાખકા અપના, વાલીદજીકા ખરચ કરા,
મોરસ ધાલી ખાંડ બીડાયે, કંદોયોકી જબ ચઢી કઢા,
કીયા પાંચ પકવાન બડે મીજાન, લડુ કીર ખાનેકા સબ
આગે ધડા.
હલકત ખાતી ખુબ ઠીકાને દારભી જીમ તેહે કીતને.

હે સિવસિંગજી— ૩

લગી બહોતસી ધુમ લોક આયેથે વાપે પોબારા,
જગે જગેકે રાજકે તંબુ, લગ રહેથે નીયારા,
આઇ અઢારે વર્ણ, રાગવો રંગ હુવાથા નીયારા,
મીલે સબકો પોશાક, રાજસેં બાકી ન રહા કોઇ છોટા બડા,
જાચક હો ગએ ન્યાલ, ભાટ ચારણભી ખુશી હોગે કીતને.

હે શીવશીંગજી—૪

બજે તાલ બેતાલ, મંજીરે જસકા ડંકા બજા વહાં,
ભરા ચરૂ ગંગોચકા પાની, ઉછલ ઉછલકે વહાંપે બહા,
લગી ભુવનકી જ્યોત પનીહારી' અપને દિલપે સદમ સહા.

શાહબાશી ખબકત સબ કહેતી, પનીહારીકા પોશાખ દહા,
હે શીવસિંહજી—૫

નહીં લીખ શકતા મેયે માંઝરા, કીતના બોલું યાર બયાં,
ખરચ ચાર જબ અપને હાથસે, રાજાજીને અભી કીયા,
ખરચમે રૂપયે ઉડેયે કીતને નહી લીખશકતા હુ મે યહાં,
કીસકોના ઉમેદ રહેવે ચુનકે એસે એસે બયાં,
ખુદા સલામત રખે રાજકો, મેને ઉનકો પેછાના.
હે શીવસિંગજી—૬

કહે વલી મહારાજ તુમ નકો કીરપા નજર મુજપે કીજો,
મેં હુ તાબેદાર જરા મુજ અરજ અબીકી સુન લીજો,
હે મુજ દિલમેં દાગ મેરા એક કામ ઉપર ધીરજ દીજો,
નીગા રખો મહારાજ હમનપે, હું મે યહાંકા અનજાણ્યા.
હે શીવસિગજી—૭

---

૩૯ રાગ માઢ.

ડોસુ ત્હારી દોસ્તી ખરી, મેં નજર ત્યાં કરી;
તુ રાખે પ્રિતને પ્યાર, ડોસુ ત્હારી દોસ્તી ખરી.

શહેર બધું જાણે તુંને, તું શોખી છે અપાર;
ત્હારી તો શોભા ઘણી, વળી સારો કરે છે વ્હેપાર ડોસુ.

બહુ શોભીતી દુકાન છે, વળી કાચ જડેલું છે કામ;
મનીયારૂ તો ખુબ છે, લેવા આવે બધું ગામ.

પાન વળી તુજ ઘર મીલે, છે કાથો ચુનો સાર;
ઉધારો કરતો નથી, ત્હારો રોકડીઓ છે વ્હેપાર. ડોસુ.

ખુબી ત્હારી છે કેવી, તું મીઠું બોલે વેણ;
પ્રિત ઘણી છે રાજની, ત્હારૂં સૌ રાખે છે માન. ડોસુ.

ભોળું દિલ છે તાહરૂં તું છે સૌનો દિલદાર;
ઘડીઆળો અછોડા બધા, વળી ચીની ખાનું સાર. ડોસુ.

ગંધીઆણું રાખો તમો, વળી સૌનો કરો વ્હેપાર;
બેન્ડવાજાના રાગથી થાય ગાવાનો બહુ અવાજ. ડોસુ.

છે નાકાપર દુકાન ત્હારી, ગમ્મત રાતે થાય;
શોખી બધા સૌ હળી મળીને, હર્ષે ગાણા ગવાય. ડોસુ.

તું કેવો છે ખેલાવતી, કરે ખેલવટનું કામ;
પૈસા એકની ચીજનું, તું મન ગમતું લે દામ. ડોસુ.

બલીજી તો આજથી, રાખે બાયા ચાર;
બાઈબંધની દોસ્તીનો કરજે તું વિચાર. ડોસુ.

રાગ ભજન.

સારંગરામ સારત્રને માનો મારા કહેવાને પેછાને એ ટેક
રહ્યા છો કેમ અંજાના, નથી ઇશ્વરના કોઇ છાના
છે દરજી દરજીનો બેટો સીવાઇનો છે કામ.
જીવન સીવન નહી મીટે તારી કોપી જશે કાંઇ સારંગરામ

કળજુગ જુઠો જોયો છે તમે આ જુઠી સંસાર
હરી ભજન નીત કરો તમો સમરોને પાલન હર-સારંગરામ

ઘર બાળી બૈરાં છોરાં વળી જુઠી દુનીયાં જાણ
સાથ ન આવે બાઇ કુટુંબી છુટી જશે જ્યાં પ્રાણ-સારંગરામ

છે હંસો વળી ઘટમાં તારો તું સૌનો દીલ જાન.

થાય મુસાફર હાલ તુમારો. ઘડી ન રહેશે જાન—સારંગરામ
વાહાલુને સગુ બધુ તમારૂં કાલાવાલા કરશે.
સાથ ન આવે કોઈ તમારા જે હરી કરે તે કરશે—સારંગરામ

દયા ધરમ તમે દીલમાં રાખી સ્મરણુ હરીનું કરજો
આ સ્વપનું સંસાર સમજી સોચીને પગ ધરજો—સારંગરામ

ભજી રામને લીધું દામ તે ખરચી કદી નહીં ખુટશે.
ધારણુ ધ્યાન હરીની ધાર તે તાર કદી નહી તુટશે—સારંગરામ

કહે **વલીજી** સમજ લે મનવા છે આ કામના દહાડા
ગઈ જવાની આવી સફેદી એ મરવાના વારા—સારંગરામ

